

Wyjazdy wypoczynkowe i wakacyjna praca zarobkowa uczniów

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2016 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Już od ponad dwudziestu lat w naszych sondażach pytamy, jak dzieci w wieku szkolnym spędzały wakacje. Czy wyjeżdżały poza miejsce swojego zamieszkania, a jeśli nie – jakie były powody rezygnacji z letniego wypoczynku? Czy podejmowały pracę zarobkową w czasie wakacji? Jakie jest nastawienie społeczeństwa do wakacyjnej pracy zarobkowej dzieci i młodzieży?

WAKACYJNE WYJAZDY UCZNIÓW

Podczas tegorocznych wakacji¹ uczniowie z dwóch trzecich gospodarstw domowych, w których są dzieci w wieku szkolnym (66%), wyjechali na **co najmniej tygodniowy** wypoczynek poza miejsce zamieszkania, przy czym z ponad połowy (56%) wyjechały wszystkie dzieci, a z co dziesiątego (10%) tylko część podopiecznych. Obecnie odsetek gospodarstw domowych, z których wszystkie dzieci wyjechały na przynajmniej tygodniowy wypoczynek jest najwyższy od 1993 roku, od kiedy pytamy o tę kwestię, a odsetek gospodarstw domowych, z których żadne dziecko nie wyjechało na takie wakacje – najniższy.

Tabela 1

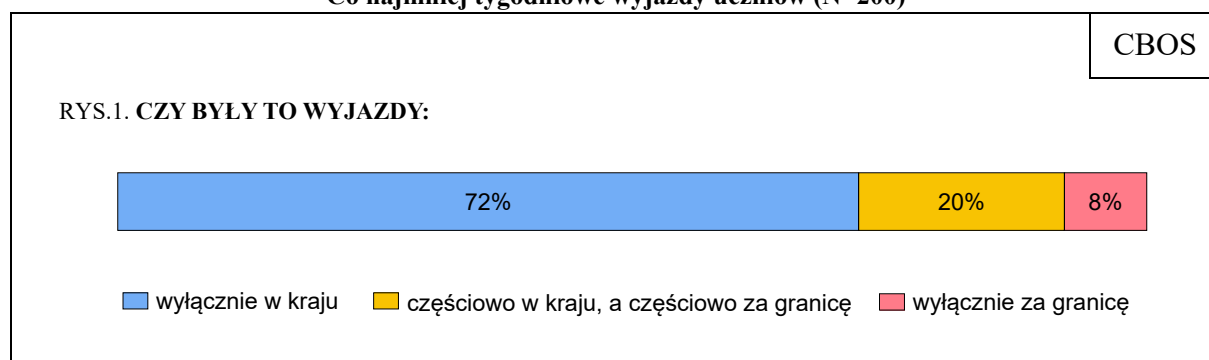
Czy podczas tegorocznych wakacji uczniowie z Pana(i) gospodarstwa domowego wyjechali na co najmniej tygodniowy wypoczynek poza miejsce zamieszkania? Wskazania respondentów z gospodarstw domowych, w których są uczniowie (według terminów badań) N=308																							
	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'03	'04	'05	'06	'07	'08	'09	'10	'11	'12	'13	'15	'16
	w procentach																						
Tak, wszyscy wyjechali	37	45	43	40	48	46	47	41	41	43	44	37	38	46	45	46	44	48	42	44	43	53	56
Tak, ale nie wszyscy wyjechali	8	13	8	14	13	7	8	11	12	8	10	10	8	9	11	14	8	9	11	13	10	11	10
Nie, nikt nie wyjechał	55	42	49	46	39	48	45	48	46	49	46	52	54	45	44	40	48	43	47	43	47	36	34

* W latach 1993–2003 pytanie było zadawane tylko rodzicom dzieci w wieku szkolnym. Od 2004 roku odpowiadają na nie wszyscy wylosowani członkowie gospodarstw domowych, w których są uczniowie (w tym roku było to 297 osób)

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (316) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganymi komputerowo (CAPI) w dniach 8–15 września 2016 roku na liczącej 981 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Te co najmniej tygodniowe wyjazdy wypoczynkowe najczęściej odbywały się wyłącznie w kraju (72%), znacznie rzadziej poza granicami Polski (28% wyłącznie lub częściowo za granicą). Na wakacje za granicą częściej wysyłano podopiecznych z gospodarstw domowych o wyższych dochodach na osobę, zaś na wakacje wyłącznie krajowe częściej decydowano się w gospodarstwach domowych o niższych dochodach.

Co najmniej tygodniowe wyjazdy uczniów (N=200)

Do czynników warunkujących wyjazdy wakacyjne dzieci i młodzieży zaliczyć należy położenie materialne rodziny oraz miejsce zamieszkania. Można zauważyć, iż generalnie respondenci mieszkający w większych miejscowościach oraz osiągający wyższe dochody na osobę częściej deklarowali, że wszystkie dzieci wyjechały na letni wypoczynek. Natomiast ankietowani z mniejszych miejscowości oraz osiągający niższe dochody *per capita* częściej twierdzili, że wszystkie dzieci z ich gospodarstwa domowego pozostały w domu.

Tabela 2

Charakterystyka gospodarstw domowych, w których są uczniowie	Deklaracje dotyczące wyjazdu uczniów na przynajmniej tygodniowy wypoczynek wakacyjny w roku 2016		
	wyjechały wszystkie dzieci	wyjechały tylko niektóre dzieci	wszystkie dzieci pozostały w domu
	w procentach		
Typ miejscowości			
Wieś	39	13	48
Miasto do 19 999 mieszkańców	65	3	32
20 000 – 99 999 mieszkańców	66	9	24
100 000 – 499 999 mieszkańców	78	4	18
500 000 i więcej mieszkańców	76	16	9
Dochody netto na jedną osobę w gospodarstwie domowym			
Do 649 zł	35	8	57
650–999 zł	47	15	38
1000–1399 zł	59	22	19
1400–1999 zł	78	3	19
Powyżej 2000 zł	74	2	23

Wszyscy podopieczni z większości miejskich gospodarstw domowych oraz o miesięcznych dochodach *per capita* wynoszących co najmniej 1000 zł wyjechali na co najmniej tygodniowe wakacje. Natomiast z ponad połowy gospodarstw domowych o dochodach nieprzekraczających 650 zł na osobę oraz z blisko połowy gospodarstw wiejskich na letni wypoczynek nie wyjechało żadne dziecko.

Respondenci zapytani, dlaczego uczniowie z ich gospodarstwa domowego nie wyjechali na letni wypoczynek, najczęściej odpowiadali, że nie muszą wyjeżdżać, że mogą wypoczywać w domu (42%), nieco rzadziej wskazywali na względy finansowe (38%) oraz niechętny stosunek dzieci do wyjazdu (36%). Relatywnie często badani mówili też o braku możliwości wyjazdu (28%) lub braku czasu (24%). Rzadziej pojawiały się takie uzasadnienia jak: praca zarobkowa dzieci (18%), przeświadczenie, że dzieci są zbyt małe (13%), potrzeba pozostania w domu, w gospodarstwie rolnym (10%). Sporadycznie respondenci uzasadniali brak letniego wypoczynku stanem zdrowia dzieci (5%).

Warto podkreślić, że w poprzednich latach względy finansowe wymieniane były znacznie częściej niż inne powody rezygnacji z letniego wypoczynku, natomiast obecnie stanowią one wciąż jedną z najczęściej deklarowanych przyczyn rezygnacji z wyjazdów wakacyjnych, lecz są wskazywane wyraźnie rzadziej niż jeszcze rok temu.

Tabela 3

Dlaczego uczniowie nie wyjechali na co najmniej tygodniowy wypoczynek poza miejsce zamieszkania? Czy dlatego że:	Odpowiedzi twierdzące respondentów z gospodarstw domowych, w których co najmniej jeden uczeń nie wyjechał w wakacje nawet na tygodniowy wypoczynek (według terminów badań)				
	2011 (N=198)	2012 (N=159)	2013 (N=168)	2015 (N=135)	2016 (N=135)
	w procentach				
– nie muszą wyjeżdżać na wakacje, mogą wypoczywać w domu	25	26	29	32	42
– brakowało pieniędzy na wyjazd	61	66	73	54	38
– nie chcieli wyjeżdżać	28	17	18	27	36
– nie było możliwości wyjazdu, brak zorganizowanego wypoczynku	35	30	28	30	28
– brakowało czasu (uczniom lub opiekunom)	20	26	20	32	24
– są za mali	17	12	18	13	19
– pracowali zarobkowo	9	10	12	14	18
– byli potrzebni w domu, w gospodarstwie rolnym	20	19	18	15	10
– stan zdrowia nie pozwalał im na wyjazd	2	4	4	4	5
Inne przyczyny	7	13	10	9	15

Przyczyny rezygnacji z letniego wypoczynku w pewnej mierze różnicuje miejsce zamieszkania oraz położenie materialne. Mieszkańcy wsi znacznie częściej wśród powodów rezygnacji z letniego wypoczynku wymieniali potrzebę pozostania dzieci w domu, w gospodarstwie rolnym. Z kolei mieszkańcy miast częściej odwoływali się do takich argumentów jak brak czasu czy też brak potrzeby wyjeżdżania na wakacje.

Badani oceniający warunki materialne swoich gospodarstw domowych źle lub średnio rezygnację z letniego wypoczynku w większości uzasadniali względami finansowymi. Natomiast ankietowani dobrze oceniający te warunki częściej niż pozostali brak letniego wypoczynku tłumaczyli przeświadczeniem, że dzieci nie muszą wyjeżdżać na wakacje, a także brakiem chęci wyjazdu bądź brakiem zorganizowanego wypoczynku.

Tabela 4

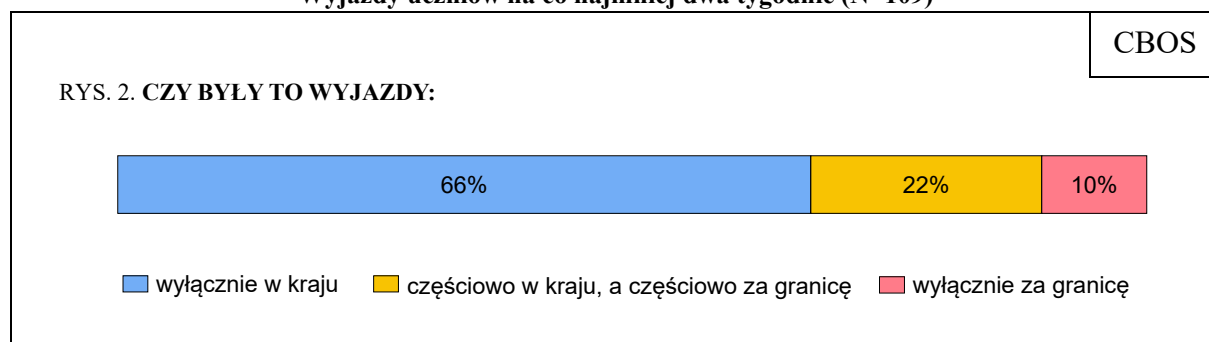
Dlaczego uczniowie nie wyjechali na co najmniej tygodniowy wypoczynek wakacyjny? Czy dlatego, że:	Odpowiedzi twierdzące respondentów z gospodarstw domowych, w których co najmniej jeden uczeń nie wyjechał w wakacje nawet na tygodniowy wypoczynek				
	mieszkający:		Oceniający warunki materialne własnych gospodarstw domowych:		ogółem
	na wsi	w mieście	źle i średnio	dobrze	
	w procentach				
– brakowało pieniędzy na wyjazd	38	39	64	19	38
– byli potrzebni w domu, w gospodarstwie rolnym	14	4	9	12	10
– brakowało czasu (uczniom lub opiekunom)	21	29	24	26	24
– nie chcieli wyjeżdżać	37	35	27	43	36
– nie było możliwości wyjazdu, brak zorganizowanego wypoczynku	27	29	24	30	27
– nie muszą wyjeżdżać na wakacje, mogą wypoczywać w domu	38	48	36	47	42
– są za mali	19	19	22	17	19
– stan zdrowia nie pozwalał im na wyjazd	5	8	5	6	5
– pracowali zarobkowo	16	21	19	17	18
Inne przyczyny	13	19	17	13	15

Podobnie jak podczas zeszłorocznych wakacji, ponad połowa gospodarstw domowych, z których dzieci wyjeżdżały na wakacje, zorganizowała swoim podopiecznym **co najmniej dwutygodniowy** wypoczynek (54%), przy czym z ponad dwóch piątych (42%) wszystkie dzieci wyjechały na takie wyjazdy, a z co ósmego (12%) tylko niektóre. W większości przypadków wakacje te spędzane były wyłącznie w kraju (66%).

Tabela 5

Czy w tym roku uczniowie z Pana(i) gospodarstwa domowego byli poza miejscem zamieszkania na dłuższych wakacjach, trwających co najmniej dwa tygodnie ?	Wskazania respondentów z gospodarstw domowych, z których uczniowie wyjeżdżali na przynajmniej tygodniowy wypoczynek				
	2011 (N=182)	2012 (N=164)	2013 (N=158)	2015 (N=186)	2016 (N=202)
	w procentach				
Tak, wszyscy wyjechali	47	30	42	37	42
Tak, ale nie wszyscy wyjechali	14	21	16	16	12
Nie, nikt nie wyjechał	39	49	42	47	45

Wyjazdy uczniów na co najmniej dwa tygodnie (N=109)

**WAKACYJNA PRACA ZAROBKOWA UCZNIÓW
I JEJ SPOŁECZNA AKCEPTACJA**

W ciągu tegorocznych wakacji w co piątym gospodarstwie domowym, w którym są dzieci w wieku szkolnym, przynajmniej jedno z nich pracowało zarobkowo (20%). Tak samo jak w ubiegłych latach, pracę zarobkową w czasie wakacji najczęściej podejmowali uczniowie szkół ponadgimnazjalnych (27% wskazań badanych z gospodarstw, w których są uczniowie w wieku 16–19 lat), wyraźnie rzadziej gimnazjaliści (5% wskazań ankietowanych z gospodarstw, w których są dzieci w wieku 13–15 lat) i zdecydowanie najrzadziej uczniowie szkół podstawowych (1% wskazań z gospodarstw z dziećmi w wieku 7–12 lat).

Z analiz wynika, że częściej niż pozostali o pracy zarobkowej dzieci i młodzieży ze swoich rodzin mówili badani mieszkający w miastach do 100 tys. mieszkańców oraz zadowoleni z warunków materialnych swoich gospodarstw domowych.

Tabela 6

Czy uczniowie z Pana(i) gospodarstwa domowego [...] pracowali zarobkowo w czasie wakacji? Odsetki twierdzących odpowiedzi respondentów z gospodarstw domowych, w których są uczniowie z poszczególnych grup wiekowych																					
Uczniowie w wieku	'92	'94	'95	'97	'98	'00	'01	'02	'03	'04	'05	'06	'07	'08	'09	'10	'11	'12	'13	'15	'16
- 7-12 lat*	-	-	-	3	2	1	3	3	6	6	4	4	5	12	6	2	2	1	2	3	1
- 13-15 lat	-	-	-	9	5	3	7	8	11	12	10	11	9	21	8	3	8	9	9	10	5
- 16-19 lat	-	-	-	24	24	22	15	22	30	30	33	33	24	41	30	18	30	26	36	32	27
Ogółem	9	13	14	15	14	12	11	14	18	22	24	25	21	33	31	21	21	19	24	24	20

Od 2004 roku na pytanie to odpowiadają nie tylko rodzice, ale także członkowie gospodarstw domowych, w których są uczniowie z wymienionych grup wiekowych. W latach 1992–1995 pytano o ogół uczniów (bez względu na ich wiek)

* W roku 2015 pytaliśmy o uczniów w wieku 6–12 lat.

Podobnie jak w poprzednich latach, zapytaliśmy o społeczny zasięg akceptacji pracy zarobkowej dzieci i młodzieży. Niezmiennie od lat, ogromna większość badanych akceptuje pracę zarobkową młodzieży ze szkół ponadgimnazjalnych (85%). Mniej więcej co czwarty (27%) wyraża przyzwolenie na zarobkowanie gimnazjalistów, natomiast praca zarobkowa dzieci ze szkół podstawowych budzi niemal powszechny sprzeciw (97% jej nie akceptuje).

Społeczna akceptacja pracy zarobkowej dzieci i młodzieży jest dosyć słabo zróżnicowana społecznie, można jednak zauważyć, że generalnie rzadziej przyzwolenie na zarobkowanie gimnazjalistów oraz uczniów szkół ponadgimnazjalnych wyrażają absolwenci wyższych uczelni oraz badani z gospodarstw domowych o najwyższych dochodach na osobę. Mniejszą akceptację zarobkowania gimnazjalistów wyrażają również mieszkańcy miast liczących co najmniej 20 tys. mieszkańców, a w przypadku wakacyjnej pracy uczniów szkół średnich – mieszkańcy największych miast.

Tabela 7

Czy uważa Pan(i), że uczniowie [...] powinni czy raczej nie powinni pracować zarobkowo w czasie wakacji? Odsetki odpowiedzi twierdzących według terminów badań																				
Uczniowie w wieku	'94	'95	'97	'98	'00	'01	'02	'03	'04	'05	'06	'07	'08	'09	'10	'11	'12	'13	'15	'16
- 7-12 lat*	12	6	3	2	2	3	3	4	4	7	4	3	8	4	4	2	3	6	4	3
- 13-15 lat	42	38	29	26	20	22	25	36	28	32	30	24	32	25	28	24	25	32	32	27
- 16-19 lat	91	92	85	85	81	83	79	90	86	88	85	82	86	83	85	81	85	86	86	85

* W roku 2015 pytaliśmy o uczniów w wieku 6–12 lat

Podczas tegorocznych wakacji dwie trzecie gospodarstw domowych, w których są dzieci w wieku szkolnym, wysłało – przynajmniej część – swoich podopiecznych na letni wypoczynek. Warto podkreślić, że odsetek gospodarstw domowych, z których dzieci wyjechały na wakacje, kształtuje się na najwyższym poziomie od 1993 roku, od kiedy pytamy o tę kwestię. Podobnie jak w poprzednich latach, z letniego wypoczynku częściej korzystały dzieci mieszkające w miastach niż ich rówieśnicy na wsi, a także te pochodzące z rodzin znajdujących się w lepszym położeniu materialnym.

Wzrost odsetka gospodarstw domowych, z których dzieci wyjechały na wakacje, oraz spadek znaczenia względów finansowych jako przyczyny rezygnacji z wyjazdów wypoczynkowych można wiązać z wprowadzeniem programu Rodzina 500+.

Opracowała

Małgorzata OMYŁA-RUDZKA

Tabela 1. Co najmniej tygodniowe wyjazdy uczniów

		Czy był(y) to wyjazd(y):			Liczba osób
		wyłącznie w kraju	wyłącznie za granicę	częściowo w kraju, a częściowo za granicę	
		%	%	%	
Ogółem		72	8	20	200
Płeć	Mężczyźni	71	4	25	85
	Kobiety	73	10	16	115
Wiek	18–24 lata	77		23	24
	25–34	94	2	4	34
	35–44	74	4	22	81
	45–54	52	22	27	38
	55–64	76	12	12	6
	65 lat i więcej	60	14	26	17
Miejsce zamieszkania	Wieś	79	9	12	70
	Miasto do 19 999	76	6	18	24
	20 000 – 99 999	71	6	23	58
	100 000 – 499 999	59	13	28	32
	500 000 i więcej mieszk.	70		30	16
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	69	9	21	34
	Zasadnicze zawodowe	81	14	6	42
	Średnie	80	7	13	61
	Wyższe	61	3	35	63
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	56	5	40	39
	Średni personel, technicy	83	9	8	11
	Pracownicy adm.-biurowi	76		24	14
	Pracownicy usług	68	15	17	18
	Robotnicy wykwalifikowani	88	9	4	23
	Robotnicy niewykwalifik.	63		37	8
	Rolnicy	72	28		8
	Pracujący na własny rach.	78		22	15
	Bezrobotni	63	11	26	6
	Emeryci	47	15	38	13
	Renciści	67		33	7
	Uczniowie i studenci	100			11
		Gospodynie domowe i inni	86		
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	70	2	28	42
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	76	8	16	18
	sekt. pryw. poza rolnict.	69	9	22	69
	prywatnym gosp. rolnym	86	14		8
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	78	3	19	26
	Od 650 zł do 999 zł	79	2	19	32
	Od 1000 zł do 1399 zł	83	7	10	37
	Od 1400 zł do 1999 zł	63		37	21
	2000 zł i więcej	59	18	24	23
Ocena własnych war. mater.	Złe	69	13	17	8
	Średnie	75	5	19	70
	Dobre	71	9	20	122
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	71	9	20	12
	Raz w tygodniu	74	9	18	94
	1–2 razy w miesiącu	78	11	11	29
	Kilka razy w roku	64	2	34	40
	W ogóle nie uczestniczy	77	10	13	23
Poglądy polityczne	Lewica	68	8	24	39
	Centrum	66	10	24	51
	Prawica	74	9	17	52
	Trudno powiedzieć	79	5	16	56

Tabela 2

		Czy uczniowie w Pana(i) gospodarstwie domowym pracowali w czasie wakacji?		Liczba osób
		Nie	Tak	
		%	%	
Ogółem		80	20	308
Płeć	Mężczyźni	82	18	125
	Kobiety	79	21	182
Wiek	18–24 lata	48	52	37
	25–34	98	2	52
	35–44	80	20	118
	45–54	76	24	65
	55–64	89	11	15
	65 lat i więcej	100		21
Miejsce zamieszkania	Wieś	79	21	138
	Miasto do 19 999	75	25	36
	20 000 – 99 999	77	23	77
	100 000 – 499 999	87	13	39
	500 000 i więcej mieszk.	94	6	18
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	70	30	55
	Zasadnicze zawodowe	83	17	89
	Średnie	77	23	84
	Wyższe	88	12	80
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	86	14	46
	Średni personel, technicy	73	27	15
	Pracownicy adm.-biurowi	84	16	21
	Pracownicy usług	70	30	28
	Robotnicy wykwalifikowani	88	12	33
	Robotnicy niewykwalifik.	82	18	13
	Rolnicy	75	25	25
	Pracujący na własny rach.	89	11	21
	Bezrobotni	63	37	12
	Emeryci	100		19
	Renciści	100		11
	Uczniowie i studenci	39	61	21
	Gospodynie domowe i inni	85	15	44
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	83	17	54
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	87	13	28
	sekt. pryw. poza rolnict.	80	20	93
	prywatnym gosp. rolnym	76	24	26
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	85	15	61
	Od 650 zł do 999 zł	80	20	51
	Od 1000 zł do 1399 zł	79	21	45
	Od 1400 zł do 1999 zł	61	39	26
	2000 zł i więcej	76	24	31
Ocena własnych war. mater.	Złe	96	4	13
	Średnie	83	17	112
	Dobre	77	23	183
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	90	10	18
	Raz w tygodniu	79	21	149
	1–2 razy w miesiącu	80	20	45
	Kilka razy w roku	79	21	60
	W ogóle nie uczestniczy	84	16	34
Poglądy polityczne	Lewica	77	23	48
	Centrum	82	18	77
	Prawica	80	20	85
	Trudno powiedzieć	80	20	96

Tabela 3

		Czy uważa Pan(i), że uczniowie w wieku od 13 do 15 lat powinni czy raczej nie powinni pracować zarobkowo podczas wakacji?			Liczba osób
		Powinni	Nie powinni	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		27	66	7	981
Płeć	Mężczyźni	29	64	7	462
	Kobiety	26	67	7	519
Wiek	18–24 lata	31	63	7	76
	25–34	27	65	7	190
	35–44	26	66	8	184
	45–54	30	62	8	148
	55–64	26	68	5	178
	65 lat i więcej	27	66	6	206
Miejsce zamieszkania	Wieś	32	63	5	392
	Miasto do 19 999	32	61	7	145
	20 000 – 99 999	22	70	8	217
	100 000 – 499 999	20	71	8	149
	500 000 i więcej mieszk.	22	65	13	78
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	31	66	3	195
	Zasadnicze zawodowe	28	66	6	240
	Średnie	28	66	6	300
	Wyższe	23	65	13	246
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	24	60	16	114
	Średni personel, technicy	18	73	9	35
	Pracownicy adm.-biurowi	19	70	11	61
	Pracownicy usług	27	68	5	64
	Robotnicy wykwalifikowani	33	66	1	104
	Robotnicy niewykwalifik.	41	55	4	41
	Rolnicy	29	69	1	53
	Pracujący na własny rach.	22	71	8	44
	Bezrobotni	24	63	13	38
	Emeryci	25	69	6	244
	Renciści	30	66	5	63
	Uczniowie i studenci	24	66	10	39
	Gospodynie domowe i inni	39	54	7	81
	Pracuje w:	inst. państw., publicznej	17	71	11
spółce właścicieli prywatnych i państwa		26	69	5	83
sekt. prywat. poza rolnict.		30	62	8	252
prywatnym gosp. rolnym		36	63	1	63
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	34	65	2	107
	Od 650 zł do 999 zł	25	71	4	119
	Od 1000 zł do 1399 zł	29	65	6	130
	Od 1400 zł do 1999 zł	30	65	5	141
	2000 zł i więcej	21	69	11	143
Ocena własnych war. mater.	Złe	18	80	1	62
	Średnie	29	63	8	385
	Dobre	28	66	7	534
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	23	73	4	39
	Raz w tygodniu	25	66	9	447
	1–2 razy w miesiącu	39	59	2	142
	Kilka razy w roku	26	67	7	216
	W ogóle nie uczestniczy	27	66	6	129
Poglądy polityczne	Lewica	23	70	7	161
	Centrum	30	61	9	259
	Prawica	27	65	7	292
	Trudno powiedzieć	28	67	5	261

Tabela 4

		Czy uważa Pan(i), że uczniowie w wieku od 16 do 19 lat powinni czy raczej nie powinni pracować zarobkowo podczas wakacji?			Liczba osób
		Powinni	Nie powinni	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		85	9	7	981
Płeć	Mężczyźni	84	8	7	462
	Kobiety	85	9	6	519
Wiek	18–24 lata	89	9	2	76
	25–34	84	8	8	190
	35–44	79	10	10	184
	45–54	86	6	8	148
	55–64	87	8	5	178
	65 lat i więcej	85	10	5	206
Miejsce zamieszkania	Wieś	85	9	6	392
	Miasto do 19 999	88	5	7	145
	20 000 – 99 999	84	10	6	217
	100 000 – 499 999	86	7	7	149
	500 000 i więcej mieszk.	78	10	11	78
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	89	5	6	195
	Zasadnicze zawodowe	88	8	4	240
	Średnie	84	10	5	300
	Wyższe	79	10	11	246
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	71	10	19	114
	Średni personel, technicy	81	10	9	35
	Pracownicy adm.-biurowi	83	10	7	61
	Pracownicy usług	85	7	8	64
	Robotnicy wykwalifikowani	89	8	4	104
	Robotnicy niewykwalifik.	98	2		41
	Rolnicy	93	2	5	53
	Pracujący na własny rach.	81	6	12	44
	Bezrobotni	75	16	8	38
	Emeryci	84	12	4	244
	Renciści	92	4	4	63
	Uczniowie i studenci	87	9	4	39
	Gospodynie domowe i inni	90	7	3	81
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	80	8	12	123
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	86	3	12	83
	sekt. prywat. poza rolnict.	83	10	7	252
	prywatnym gosp. rolnym	94	2	5	63
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	90	6	4	107
	Od 650 zł do 999 zł	89	8	3	119
	Od 1000 zł do 1399 zł	92	3	5	130
	Od 1400 zł do 1999 zł	86	9	5	141
	2000 zł i więcej	78	13	9	143
Ocena własnych war. mater.	Złe	87	4	9	62
	Średnie	87	6	7	385
	Dobre	83	11	7	534
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	82	11	7	39
	Raz w tygodniu	84	7	8	447
	1–2 razy w miesiącu	89	9	2	142
	Kilka razy w roku	83	11	7	216
	W ogóle nie uczestniczy	86	8	6	129
Poglądy polityczne	Lewica	86	9	5	161
	Centrum	87	6	7	259
	Prawica	83	10	7	292
	Trudno powiedzieć	83	10	6	261